

Waarom Nederland nooit wereld

Vwo 4 maakt historische memes

'Meneer, wilt u in onze, nieuw op te richten, historische *meme*-appgroep?' was de vraag die mijn nieuwe vwo 4 na mijn eerste les stelde. In die les waren wat *memes* langskomen en een deel van de klas was zo enthousiast dat er meteen digitaal gevolg aan gegeven werd. Een beetje docent wil dat natuurlijk uitmelken.

Kasper Spauwen is docent geschiedenis op het Porta Mosana college en het Erasmus College, beide in Maastricht.

Laten we eerst eens naar de defintie van een *meme* kijken. Volgens meerdere bronnen op het internet is het: 'Een woord om een concept te beschrijven dat zich via internet verspreidt. Internetmemes zijn vaak afbeeldingen, hebben soms een referentie naar een populaire (sub)cultuur.' Volgens vwo 4 is het een plaatje met tekst met daarin een inhoudelijke grap over het plaatje die snel te snappen moet zijn. Er zijn een aantal klassiekers, zoals Pepe the Frog, die zelfs het journaal haalde omdat hij was omarmd door Alt-right, en Caveman Spongebob, maar in principe is van elk plaatje een *meme* te maken. Dus ook van afbeeldingen van je docent, zoals ik dit jaar een aantal maal heb mogen ervaren.

De opdracht

In vwo 4 zijn wij bezig met een pilot formatief meten. Hierbij is het de bedoeling dat de docent meet wat een leerling al kan, met of zonder punt. De simpelste vorm is een overhoring, maar de mogelijkheden zijn veel breder. Binnen dat kader leek het mij wel aardig om het abstractieniveau

van mijn leerlingen te testen aan de hand van *memes*. Op dat moment waren we de Opstand en tijdvak 5 aan het bespreken. Hiervan wist ik dat er al wat *memes* waren, maar dat het te 'Nederlands' is voor heel veel digitale inspiratie voor de leerlingen. Er moest een kader komen waarbinnen ze aan de slag moesten. Gekozen is om te werken met vier afbeeldingen/onderwerpen: Filips II, Calvin, Willem van Oranje en iets met de overzeese expansie, denk daarbij aan Columbus of Willem Barentsz. Vervolgens ben ik gaan kijken hoe ik dit meetbaar kon maken. De leerlingen moesten die week van elk van deze vier afbeeldingen in een duo een *meme* maken die historisch correct moest zijn. Er moest in de tekst van de *meme* een duidelijke link naar de paragrafen uit het boek zitten. Als het beter paste, mocht er een andere afbeelding van hetzelfde onderwerp gekozen worden, maar de vier onderwerpen waren verplicht. Ook moesten ze naast de *meme* uitleggen wat ze bedoelden, zodat ik ook kon zien of ze het wel begrepen hadden. Verder spraken we samen af dat de *meme* wel grappig mocht zijn,

kampioen werd

Alle hier afgebeelde memes zijn gemaakt door de leerlingen van Kasper Spauwen.

maar dat dat geen beoordelingscriterium was. De factor humor is helaas te subjectief om objectief te beoordelen. Na de uitleg begon voor mij het gespannen wachten op de resultaten. Zou dit werken of zou ik alleen maar bagger krijgen?

Filips als womanizer

Een week later was het grote moment daar. Een week lang had ik jaloerse reacties van andere klassen en jaarlagen moeten verdragen. Zij wilden ook *memes* maken voor een punt! Maar ik wist nog niet of ik daadwerkelijk voldoende kon gaan geven. Vanaf de eerste opdracht die ik onder ogen kreeg, bleek dat dat wel goed zou komen. Het was alle duo's gelukt om *memes* te maken over de door mij gekozen onderwerpen. Een deel was zo enthousiast dat ze de uitleg vergeten waren, en wel tien in plaats van vier afbeeldingen inleverden. Soms was de link met het boek erg dun, maar er was resultaat.

Wat eruit sprong, was dat in beide klassen vooral het liefdesleven van Filips II tot de verbeelding sprak. Zijn vele huwelijken en de redenen daarvoor kwamen regelmatig langs. Hij werd uitgemaakt voor *player*, *womanizer* en bejaarde *golddigger*. Dat had ik niet verwacht, maar vond ik wel leuk gevonden. Een deel van de heren ging ook in op de ongelooflijke domme keus van de Nederlanders om onafhankelijk te worden. Want als we deel van Spanje waren gebleven, waren we al veel vaker wereldkampioen voetbal geweest. Wat volgens een leerling ook had gekund door Van Oranjes 'Duitsen bloed' beter te gebruiken. Hier score je dus mee. Het is abstract, historisch verantwoord, sluit aan bij de context en is, al levert het dus geen punten op, grappig.

'Vooral het liefdesleven van Filips II sprak tot de verbeelding. Hij werd uitgemaakt voor player, womanizer en bejaarde golddigger'

Terugkijkend ben ik zeer tevreden. De opdracht heeft opgeleverd wat ik wilde: het denkniveau van de leerlingen inzichtelijk maken, de stof op een andere manier verwerken en de leerlingen en mezelf een leuke opdracht geven om te maken en na te kijken. Het is genieten om met dertig man stil naar een scherm te kijken en dan een gniffel door het lokaal te horen trekken bij elk nieuw plaatje. Waarna ik ook nog eens uit mag leggen hoe gevat en intelligent sommige uitkomsten zijn. Kortom: trotse docent en blije leerlingen. ■

